

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUKSEN HYLKÄÄMISESTÄ

Kullanhuhdontalupahakemus

Hakija: Juha-Pekka Saarinen

0

Muut hakijat: Mikael Flittner, Veikko Jomppanen, Pekka Postila, Mikko Ryyppö
Vireilletulopvm: 19.12.2012
Etuoikeuspvm: 19.12.2012
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 22 §:n mukaan kullanhuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

Kullanhuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 5,0 ha
Alueen nimi: Rainbow
Sijainti: Inari, Morgamojan latvaara, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa, Lemmenjoen kansallispuisto. Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä kartasta (liite 2).

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hylkää kaivoslain (621/2011) nojalla kullanhuhdontalupahakemuksen HL2012:0099.

Perustelut: Lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä on tullut esiin seuraavat tosiseikat:

- Alueen välittömässä läheisyydessä, maanmittauslaitoksen toimittaman kartta-aineiston mukaan lähimmillään alle 40 metrin päässä sijaitsee porotilalain nojalla aikanaan perustettu Sallivaaran paliskunnan paimennuskämppeäalue. Paimennuskämppeään liittyvä juoma- ja käyttövedenottoaikka sijoittuu hakemusalueelle.
- Keskelle haettua lupa-aluetta sijoittuu Sallivaaran paliskunnan laidunkiertoaita.

Sallivaaran paliskunta sijoittuu saamelaisalueelle. Paliskunnan poronhoito perustuu laidunkiertoon ja poroja ei tarhata. Laidunkierron mahdollistaminen vaatii poronhoitajien läsnäoloa maastossa ja tämän mahdollistamiseksi paliskunnan alueelle on rakennettu paimennuskämppeä. Lisäksi laidunkierron mahdollistamiseksi paliskunnan alueelle on rakennettu laidunkiertoaitoja.

Koska paliskunnan poronhoito perustuu ympärivuotiseen laidunkiertoon ja rakennukset on rakennettu mahdollistamaan tätä, on rakennusta pidettävä kaivoslain 7§ 2 momentin kohdan 5 tarkoittamana työtekoon liittyvänä rakennuksena. Tällöin kullanhuuhdontalupaa ei voi myöntää 150 metriä lähemmäs lain tarkoittamaa rakennusta tai pihapiiriä.

Kaivoslain 7 §:n mukaisesti lupa alueelle voitaisiin myöntää asianomaisen oikeudenhaltijan suostumuksella. Rakennusten osalta asianomainen oikeudenhaltija on porotilalain perusteella Sallivaaran paliskunta. Paliskunta ei ole antanut suostumustaan poiketa kaivoslaista.

Kun huomioidaan edellä kuvattu poronhoitokäyttöön määrätty paimentopaikka rakennuksineen ja alueen läpi kulkeva laidunkiertoaita, voidaan todeta, että luvan mukainen toiminta heikentää olennaisesti mahdollisuuksia harjoittaa perinteistä saamelaislinkeinoa (poronhoito). Samalla perusteella voidaan todeta, että toiminta aiheuttaa myös huomattavaa haittaa poronhoidolle. Ja kun hakemusalue sijaitsee poronhoitolaissa (848/1990) mukaisella määritellyllä erityisellä poronhoitoalueella, kaivoslain 50 §:n perusteella tämä on luvan myöntämisen este.

Hakija on ilmoittanut kaivosviranomaiselle antamassaan hakemuksesta lupakäsittelyn yhteydessä saatuihin lausuntoihin liittyvässä selityksessään, että lupahakemusaluetta ei ole alkuvaiheessa tarkoitus pienentää.

Edellä kuvattujen tosiseikkojen perusteella voidaan todeta, että osalla hakemusaluetta on kaivoslain 7 §:n mukainen este (rakennus) ja koko lupahakemuksen osalla on kaivoslain 50 §:n mukainen este, jota ei voida poistaa lupamääräyksiin (paimentopaikka ja laidunkiertoaita). Kullanhuuhdontatoimintaa ei voida toteuttaa lupahakemuksen mukaisella alueella hakemuksen mukaisesti siten, ettei siitä aiheutuisi huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Kaivoslaki (621/2011) 7 § ja 50 §.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä Inarin kunnan ilmoitustauluilla. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 29.4.2013.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen (KHO2014:111) mukaisesti pyytänyt uudet lausunnot hakemuksesta kaivoslain 38 §:n nojalla saamelaiskäräjiltä, alueen paliskunnalta ja alueen hallinnasta vastaavalta viranomaiselta. Lausunnot on tullut toimittaa 11.12.2015 mennessä

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Sallivaaran paliskunnalle 28.3.2016
Sallivaaran paliskunnan lausunto 13.5.2013

Paliskunnan hallitus on kokouksessaan 6.5.2013 käsitellyt asiaa ja todennut että kaikenlainen maan muokkaaminen ja kaivostoimintatoiminta, vaikka pienikin, pienentää paliskuntamme laidunalueita ja täten haittaa poroelinkeinoa ja saamelaiskulttuurin ylläpitämistä ja kehittämistä.

Kyseinen valtaushakemus sijoittuu paliskuntamme paimennuskämpän pihapiiriin, Morgamojan latvassa. Kyseisestä ojasta haetaan kämppään tarvittava juomavesi ja saunaan pesuvesi. Kullanhuuhtominen kyseisen ojan latva-alueella, sotkee veden, jolloin juomaveden saanti ojasta estyy. Lisäksi haettu valtaus ulottuu laidunkierroaitamme kummallekin puolelle, katkaisten sen, jolloin porot voivat päästä väärälle laidunalueelle sekä estää porojen kuljettamisen eli jutamisen aidanvartta pitkin. Kyseinen laidunkierroaita siis toimii siulana jota pitkin kuljetetaan kaikki paliskuntamme porotokat syksyllä ja talvella Hirvassalmelle erotusta varten.

Taustaa:

Sallivaaran paliskunta oli tehnyt 1970-luvulla Maraston Aitavaarassa sijaitsevan vasanmerkitysaidan läheisyyteen paimennuskämpäsuunnitelman. Kun kullankaivutoiminta läheisen Miessijoen latvaosissa lisääntyi huomattavasti, katsoi paliskunta, että silloinen paimennuskämpälle tarkoitettu paikka ei ollut enää sopiva kyseiseen tarkoitukseen ja neuvottelujen jälkeen, sai sovittua puistohallinnon kanssa 1980-luvun lopulla kämppäpaikan siirtämisestä Morgamojan latvaan. Kämpä haluttiin rakentaa alueelle missä ei ollut kullankaivutoimintaa lähettyvillä. Nyt lupahakemuksen kohteena oleva kullanhuuhtonta-alue sijaitsee paimennuskämpämme välittömässä läheisyydessä, aivan pihapiirissä. Hakemuksessa olevasta liitteestä nähdään, että kullankaivunalueeseen on otettu mukaan Morgamojasta ne alueet, mistä paimennuskämppäämme otetaan juomavesi. Paimennuskämpä on rakennettu vuonna 1991, lähelle 1980-luvulla rakennettua laidunkierroaitaa. Tämä aita erottaa paliskunnan kesä- ja talvilaitumet sekä toimii ohjausaitana eli siulana kuljetettaessa erotusta varten koottuja porotokkia yli vaikeakulkuisen Lemmenjoen kanjonin. Ennen laidunkierroaidan rakentamista porotokat oli kuljetettava kiertäen ympäri Lemmenjoen yläjuoksun. Tämä reitti oli erittäin pitkä ja poroille raskas matka koska se jouduttiin tekemään yhden päivän aikana sen vuoksi että tokka pysyisi kasassa ja kaikki vaivalla tokkaan kootut porot saataisiin erotusaitaan.

Tämä laidunkiertoaita on länsipäästään yhteydessä Suomen ja Norjan väliseen poroesteaitaan ja itäpäästään Hirvassalmen erotusaitaan maantien 955 varressa, n. 59km Inarista Kittilän suuntaan.

Toteamme, kullankaivu paimennuskämpämme ja laidunkiertoaitamme välittömässä läheisyydessä on ristiriidassa Sallivaaran paliskunnan ja Metsähallituksen tekemän vuokrasopimuksen kanssa.

Sallivaaran paliskunnan poronhoito on perinteistä saamelaista poronhoitoa jossa valtaosa poroista elää ja laiduntaa luonnonlaitumilla ympärivuotisesti.

Paliskunnassamme on yli 120 osakasta lapset ja eläkeläiset mukaan lukien. Saamelaiseen poronhoitokulttuuriin kuuluu että kaikilla perheenjäsenillä on oma merkki ja omat porot. Tästä syystä jokainen hehtaari laidunmaata on kultaakin kalliimpaa paliskunnallemme ja jokainen hehtaari on myös tarpeen, jotta perinteinen saamelainen poronhoitokulttuuri pystytään säilyttämään. Kaikki Sallivaaran paliskunnan osakkaat, lukuun ottamatta muutamaa suomalaista puolisoa, ovat saamelaisia. Saamelaisilla on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Perinteinen saamelainen poronhoito kuuluu keskeisimpänä osana saamelaiskulttuuriin. Tätä kulttuurin ylläpitämistä ja kehittämistä haittaa suuresti kaikenlainen kaivostoiminta. Kullankaivu ei kuulu saamelaiskulttuuriin. Sallivaaran paliskunnan hallitus on päättänyt ottaa yleisesti kielteisen kannan jokaiseen uuteen paliskuntamme laidunmaille sijoittuvaan kullankaivu- ja kaivoslupahakemukseen. Näistä edellä mainituista syistä johtuen vastustamme kullankaivuuluvan HL 2012:0099 myöntämistä.

Vaadimme että asiasta järjestetään tarvittaessa poronhoitolain 53§.ssä säädetty neuvottelu.

2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 28.3.2013

Metsähallituksen lausunto 15.4.2013

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Metsähallitukselta lausuntoa koskien Juha-Pekka Saarisen, Mikael Flittnerin, Pekka Postilan, Veikko Rantasen ja Mikko Ryypön kullanhuuhdontalupahakemusta HL2012:0099. Haettu alue sijaitsee Lemmenjokeen luoteesta laskevan Morgamojan latvapuron varrella Lemmenjoen kansallispuistossa Inarin kunnassa.

Haetulta alueelta ei tällä hetkellä tunneta uhanalaisten lajien esiintymiä. Alue kuuluu Natura 2000-alueeseen Lemmenjoen kansallispuisto, FI1300201, ja sisältää EU:n luontodirektiivin luontotyyppinä Vaihtumis- ja rantasuot ja Tunturikankaat.

Kullanhuuhdontalupahakemuksen sisälle jäävien luontotyyppien osuus kaikista Lemmenjoen kansallispuiston em. luontotyypeistä jää hyvin vähäiseksi. Toiminnan rajoittuessa puron

välittömään läheisyyteen ei sen voida katsoa pienentävän merkittävästi em. luontotyyppien pinta-alaa tai heikentävän niiden luonnontilaa Lemmenjoen kansallispuistossa.

Haetuilta alueilta ei ole tiedossa tunnettuja kulttuuriperintökohteita, mutta hakijoiden tulee selvittää Museoviraston hyväksymällä tavalla kullanhuuhdonta-alueen muinaisjäännökset ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ensimmäisen kaivukauden aikana. Luvan saajan on toimitettava selvitys asiasta Metsähallitukselle.

Kullanhuuhdontalupahakemuksessaan Saarinen on ilmoittanut hakevansa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta lupaa rakennelmille. Metsähallitus toteaa, että Lemmenjoen kansallispuistossa lupa rakentamiseen tulee hakea Metsähallitukselta.

Saarinen on hakemuksessaan myös ilmoittanut, että kullanhuuhdontalupa-alueella tultaisiin mahdollisesti suorittamaan koneellista kullankaivua aikaisintaan vuonna 2014. Metsähallitus toteaa, ettei koneellinen kullankaivu ole enää mahdollista valtauksilla tai kullanhuuhdontalupa-alueilla Lemmenjoen kansallispuistossa (asetus 583/1991).

Metsähallitus pyytää Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen kullanhuuhdontaluvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivutoiminta tulee tapahtua siten, että alapuoliseen vesistöön ei pääse liettymistä aiheuttavaa mineraaliainesta eikä ravinteita. Maa-ainesten pääsy alapuoliseen vesistöön voidaan estää riittävällä veden kierrätyksellä ja saostusaltailla.
- Kaivutyöhön liittyvä majoittuminen ja muu toiminta tulee tapahtua kullanhuuhdonta-alueen sisäpuolella. Mahdollisille rakennuksille/rakennelmille on hankittava etukäteen luvat.
- Kaivukauden päättyessä on jyrkät kaivantojen reunat luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi. Näillä toimenpiteillä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään vahinkoja.
- Maapuiden keruu polttopuiksi ei ole sallittua kansallispuistossa
- Lemmenjoen kansallispuistossa on noudatettava puiston järjestyssääntöä.
- Metsähallituksen kanssa on sovittava mm. seuraavista asioista:
 - o Pystypuiden kaataminen on kielletty. Mikäli kullanhuuhdonta-alueella on puustoa tutkimustyön esteenä, on puiden poistamisesta sovittava ennakkoon.
 - o Maastoajoneuvoilla liikkuminen on luvanvaraista.

Metsähallitus katsoo, että kullanhuuhdontaluvan saaja on kaikilta osin vastuussa Metsähallitukselle ja/tai kolmannelle osapuolelle kaivutoiminnasta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 28.3.2013

Inarin kunnan lausunto 12.4.2013

Alue ei sijoitu kaava-alueelle.

Hakemuksen osalta ei voimassa olevien kunnallisten kaavojen kannalta ole huomautettavaa.

4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 28.3.2013

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto 24.4.2013

Haettu kullanhuuhdonta-alue sijaitsee Inarin kunnan alueella, Morgamojan latva-alueella.

Lupatunnuksen (HL2012:0099) alue sijoittuu Lemmenjoen kansallispuiston alueelle.

Kansallispuiston alue on lähes samalla rajauksella liitetty myös Euroopan Unionin Natura 2000-suojelualueverkostoon. Haettavan kullanhuuhdonta-alueen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia rauhoitettujen tai uhanalaisten lajien esiintymiä.

Kansallispuiston osalta huuhdontaluissa on otettava huomioon kansallispuistoa koskevat lait ja asetukset, puiston hoito- ja käyttösuunnitelma sekä puiston järjestyssääntö.

Kansallispuistosäännöksissä Lemmenjoen kansallispuistossa on sallittu perinteinen kullanhuuhdonta tietyin rajoituksin. Koneellinen kullankaivuu on uuden kaivoslain myötä kielletty siirtymäajan jälkeen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan haettavalla kullanhuuhdonta-alueella (HL2012:0099) ei ole mahdollista suorittaa koneellista kullankaivuuta.

Keskeisimmät luontotyytit, joihin Lemmenjoen Natura-alueella harjoitettavalla kullankaivulla on ilmeisiä vaikutuksia, ovat Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit sekä pikkujoet ja purot. Luontodirektiivin priorisoituihin luontotyyppisiin (borealiset luonnonmetsät, aapasuot ja puustoiset suot) kullankaivutoiminnalla ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta, mikäli toimitaan turvemaiden ulkopuolella. Muihin Natura-luontotyyppisiin, subarktisiin salix-pensaikkoihin sekä vaihettumisoihin ja rantasoihin heikentävää vaikutusta voi olla, mikäli kaivaminen kohdistuu suoraan näihin luontotyyppisiin tai kaivetuista maa-aineksista suurten kevät- ja kesätulvien seurauksena aiheutuu liettymistä kasvipeitteelle (sammalet, putkilokasvit).

ELY-keskus katsoo, että toiminta haettavalla kullanhuuhdonta-alueella (HL2012:0099) ei todennäköisesti merkittävästi heikennä Lemmenjoen kansallispuiston Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä. Näin ollen luonnonsuojelulain 65§:n mukaista Natura-arviointia ei tarvitse tehdä.

ELY-keskus toteaa myös, että kaikessa toiminnassa Natura 2000 -alueilla tai niiden läheisyydessä on huolehdittava siitä, ettei toimenpiteillä merkittävästi heikennetä alueen valinnan perusteena olevia luontotyyppisiä tai lajien elinympäristöjä.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, vesiensuojelu

Kaivaminen alueella on tarkoitus suorittaa lapiokaivuuna. Kaivannaisjätteen

jätehuoltosuunnitelmassa on pyritty kuvaamaan alueella tapahtuvaa toimintaa.

Kiintoaineksen sekä humuksen kulkeutumista pyritään estämään, myös rankkasateet ja kevättulva huomioon ottaen.

Mikäli alueella on lähteitä, on niiden luonnontilan muuttaminen kielletty vesilain nojalla. Tämä tulee huomioida kullanhuuhdonta-alueella.

Rakentaminen

Rakentaminen kullanhuuhdonta-alueelle on lähtökohtaisesti kielletty. Kullanhuuhdonta-alueelle saadaan kuitenkin rakentaa rakennus tai rakennelma, jos kullanhuuhtoja osoittaa sen olevan välttämätön tilapäistä oleskelua ja tarvikkeiden säilyttämistä varten.

Rakentamisen välttämättömyys ratkaistaan kullanhuuhdontaluvan yhteydessä.

ELY- keskuksen näkemyksen mukaan rakentamista on kansallispuisto-alueilla syytä tarkastella kriittisemmin ja tiukemmin kriteerein kuin normaalin metsätalousmaan alueilla, koska alueiden perustamissäännökset perustuvat puistojen rakentamattomuudelle.

Metsähallituksella on valtion maan ja suojelualueiden hallintaviranomaisena ja paikallisten olojen tuntijana hyvä asiantuntemus ko. kysymyksissä.

Kalatalous

Haetulla kullanhuuhdonta-alueen vesistöllä on kalataloudellinen merkitys kalojen oleskelualueena, kulkureittinä ja myös kutu- ja poikastuotantoalueena. Huuhdonnassa tuleekin huomioida edellä mainitut asiat ja näin ollen kiinnittää huomioita siihen, että puronvarsi pensaineen ja puustoineen säilytetään mahdollisimman hyvin.

Kulkeminen alueella

Hakemuksessa kulku ja huolto huuhdonta-alueille on pääsääntöisesti esitetty tapahtuvaksi merkittyjä huoltoreittejä ja polkuja pitkin.

5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 28.3.2013 Saamelaiskäräjien lausunto 31.5.2013

Tukes on toimittanut vuoden 2012 alusta ensimmäiset uuden kaivoslain voimaantulon jälkeen jätetyt valtaushakemukset saamelaiskäräjille lausuttavaksi. Uusi kaivoslaki on kaivoslain viran-omaistehtäviä TEM:iltä Tukesille ja aiempaa käytäntöä asioiden soveltamisesta saamelaisten kotiseutualueella kaivoslain 38 §:n edellyttämällä tavalla ei ole. Saamelaiskäräjät pitäisikin hyödyllisenä, että Tukes, saamelaiskäräjät ja kolttien kyläkokous pitäisi yhteisen kokouksen menettely-tavoista, yhteistyöstä ja vaikutusten arviointien tekemisestä saamelaisten kotiseutualueelle kohdistuvien hakemuksien käsittelyn osalta. Saamelaiskäräjät pitää tällaisen kokouksen järjestämistä hyvin tärkeänä, koska kyseessä on uuden lain soveltaminen ja saamelaisten kotiseutualueelle on tehty merkittävästi valtaushakemuksia. Saamelaiskäräjät toivoo, että Tukes kutsuu kokouksen koolle pikaisesti eikä valtaushakemuksista tehdä päätöksiä ennen kuin kokous on pidetty.

Saamelaiskäräjät kiinnittää huomiota kaivoslain 38 §:än, jonka mukaan lupaviranomaisen tulee saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskuntien, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen ja hakijan kanssa malminetsintäluvan, kaivosluvan tai kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Hallituksen esityksessä kaivoslaiksi (HE 273/2009vp) ohjataan tarkemmin 38 §:n soveltamista. Hallituksen esitys nimenomaisesti linjaa, että lupaviranomaisen tehtävänä on 1 momentin nojalla saamelaisten kotiseutualueita koskevia malminetsintälupa-, kaivoslupa- ja kullanhuuhdontalupa-hakemuksia käsitellessään selvittää luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat hyödyt ja haitat saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet. Hallituksen esitys korostaa lupaviranomaisen vastuuta asian selvittämisessä, vaikka edellyttää yhteistyötä saamelaiskäräjien kanssa.

Selvitystyössä ja lupaharkinnassa on 1 momentin 1 kohdan mukaan otettava huomioon hakemuksessa tarkoitettun alueen läheisyydessä olevat vastaavat voimassa olevat malminetsintäluvat, kaivosluvut tai kullanhuuhdontaluvat ja 2 kohdan mukaan, mitä saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana tärkeitä alueita hakemus koskee.

Nyt Tukes ei ole toimittanut lausuntopyynnön mukana tietoa alueen läheisyydessä olevista vastaavista kaivoslain nojalla myönnettyistä luvista. Tukesin lausuntopyyntö on tältä osin puutteellinen, eikä saamelaiskäräjillä ole mahdollisuutta arvioida kaivoslain edellyttämiä kumulatiivisia vaikutuksia saamelaiskulttuurille ilman riittäviä tietoja. Lain 38 §:n mukaisessa selvitystyössä ja lupaharkinnassa on 1 momentin 3 kohdan mukaan otettava huomioon muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot (esimerkiksi metsätalous) hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä. Saamelaiskäräjille ei ole toimitettu tietoja alueen muista käyttömuodoista. Tukesin on selvitettävä kaivoslain mukaisesti alueen muut käyttömuodot.

Saamelaiskäräjille ei ole toimitettu tiedoksi 38 §:n edellyttämää Metsähallituksen luontopalvelujen kannanottoa asiassa, vaikka alue metsähallituksen hallinnassa. Lain 38 § edellyttää myös Tukesin selvittävän hakemuksen vaikutuksia saamelaiskulttuurille. Nyt saamelaiskäräjille tulleiden lausuntopyyntöjen mukaan saa sellaisen käsityksen, että vaikutusten arviointi jää 38 §:n osalta täysin saamelaiskäräjien vastuulle. Tämä on 38 §:n hengen vastaista. Saamelaiskäräjät kiinnittää huomiota myös siihen, että kaivoslain 38 § edellyttää, että Tukesilla on saamelaiskulttuurin ja saamelaisporonhoidon sekä niihin liittyvän lainsäädännön ja Suomen kansainvälisten velvoitteiden asiantuntemusta.

Saamelaiskäräjät toteaa, että hakijan kullanhuuhdonta-hakemus on puutteellinen, koska hakija ei ole arvioinut lupahakemuskohtassa 3.7 valtaustoiminnan vaikutuksia saamelaiskulttuurille ja tässä tapauksessa erityisesti poronhoidolle. Hakemus ei täytä tältä osin kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Hakemus tulisi täten palauttaa takaisin hakijalle täydennettäväksi hallintolain mukaisesti.

Saamelaiskäräjät pitää tarkoituksenmukaisena, että Tukes lähettää saamelaiskäräjille uudet lausuntopyynnöt riittävine 38 §:n mukaisine selvityksineen kaikkien saamelaisten kotiseutualueelle kohdistuvien uuden kaivoslain nojalla haettujen valtaushakemusten osalta. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan valtaushakemusten käsittely on tältä osin keskeytettävä lisäselvityksien pyytämistä varten. Koska kaikki saamelaiskäräjille Tukesilta tulleet lausuntopyynnöt kullanhuuhdonta- ja valtaushakemuksista on lähetetty ilman riittäviä selvityksiä, saamelaiskäräjät pitää tarkoituksenmukaisena, että lausuntoprosessi keskeytettäisiin siihen asti, kunnes lausuntopyynnöt on muutettu vastaamaan uuden kaivoslain vaatimuksia.

Saamelaiskäräjät varaa oikeuden täydentää lausuntoaan, kun on saanut Tukesilta pyytämänsä riittävät 38 §:n mukaiset selvitykset. Lausunnossa saamelaiskäräjät käsittelee olemassa olevien tietojen valossa hankkeen vaikutuksia saamelaiskulttuurille.

Kullanhuuhdonta-hakemuksen tiedot

Hakijan nimi: Juha-Pekka Saarinen

Muut hakijat: Mikael Flittner, Veikko Rantanen ja Mikko Ryyppö

Alueen tiedot

- Ehdotus alueen nimeksi: Rainbow

- Alueen pinta-ala: 5,0 ha.

- Sijaintikunta: Inarin kunta.

- Haetun alueen tarkempi sijainti: Lemmenjoen kansallispuistossa, Morgamojan latvalla.

- Hakijan esitys luvan voimassaoloajaksi, mikäli vähemmän kuin 4 vuotta: 4v.

- Selvitys hakemuksen kohteena olevasta alueesta sekä alueen käyttöä koskevista rajoituksista sekä pääpiirteittäinen selvitys: Alue kuuluu Natura 2000-alueeseen, lisäksi alue kuuluu saamelaiskäräjien kotiseutualueelle ja Sallivaaran paliskunnan poronhoitoalueelle.

- Selvitys alueen käyttöä koskevien rajoitusten huomioon ottamisesta:

Selvitys toiminnasta ja toiminnan vaikutuksista

- Kuvaus toiminnan määrästä, laadusta ja aikataulusta: Lapiokaivu kesä kautena. Käsiteltävää maamäärä on 5 m³ vuodessa.

- Onko alueella tarkoitus suorittaa koneellista kullankaivutusta: Ei.

- Selvitys niistä, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea: Alue sijoittuu saamelaiskäräjien kotiseutualueelle ja kuuluu Sallivaaran paliskunnan poronhoitoalueelle.

Rakentaminen

- Haetaanko alueelle lupaa rakentaa rakennus tai rakennelma tämän hakemuksen yhteydessä:
Kyllä. Puucee, tiskipaikka, 2 kpl varastorakennuksia

Paliskunnan lausunto: Paliskunta ei ole lausunut asiasta.

Saamelaiskäräjien kannanotto

Kullankaivun ympäristövaikutukset

Kaivoslain 3 §:n mukaan sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, sovelletaan tämän lain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa saamelaiskäräjälain lisäksi muun muassa luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (86/2000), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (264/1961), poronhoitolakia (848/1990), muinaismuistolakia (295/1963) ja maastoliikennelakia (1710/1995).

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan kullanhuuhtontalupahakemuksessa ei ole selvitetty riittävästi kaivoslain 34 §:n edellyttämällä tavalla selvitystä toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Hakija suunnittelee tekevänsä alueella kullanhuuhtontaa lapiokaivumenetelmällä. Lisäksi hakijalla on aikomuksena rakentaa alueelle puuceen, tiskipaikan ja 2 kpl varastorakennuksia. Lemmen-joen kansallispuistossa on jo nykyisin merkittävästi kullankaivun jälkiä. Kullankaivu ja siihen liittyvä leirytyminen ja motorisoitu liikkuminen lisäävät myös luonnon muuta kulumista, mikä on huomioitava lupaprosessissa.

Vaikutukset poronhoitoon ja saamelaiskulttuuriin

Saamelaiset ovat Suomessa alkuperäiskansa, jolla on oma kulttuuri, kieli ja elämänmuoto. Perustuslain 17 §:n 3 momentin mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Kysymys on saamelaisten perusoikeudesta omaan kieleensä ja kulttuuriinsa. Perustuslain 17 §:n 3 momentin tarkoittamana saamelaisten kulttuurina pidetään vakiintuneesti mm. poronhoitoa, kalastusta, metsästystä (HE 309/1993 vp, PeVL 3/1990 vp, PeVL 17/2010 vp ja PeVL 29/2004 vp ja PeVL 32/2010 vp).

Saamelaiskulttuuri on luontosidonnainen kulttuuri. Ympäristöön kohdistuvilla kielteisillä vaikutuksilla on suoraan kielteisiä vaikutuksia myös saamelaiskulttuuriin. Jotta Tukes voi arvioida kullanhuuhtonnan vaikutuksia saamelaiskulttuuriin, tulee sillä olla riittävät tiedot saamelaisporonhoidon harjoittamismallista ja saamelaiskulttuurista.

Luvan myöntämisessä on huomioitava, että saamelaisporonhoito on tarkoituksenmukaista ja ekologista. Porot ovat pääasiassa luonnonlaitumilla ja eri alueilla eri vuodenaikoihin mikäli se on mahdollista. Vaikka paliskuntajärjestelmän kautta on pyritty yhdenmukaistamaan poronhoitoa, saamelainen poronhoito on säilynyt ainutlaatuisena ja erityisenä. Saamelainen poronhoito perustuu laidunkierto-järjestelmään, joka on riippumaton porojen biologisesta vaellusvietistä. Laidunkiertojärjestelmä perustuu talvi- ja kesälaidunalueisiin ja mahdollisuuksien mukaan myös syksyisiin rykimä- ja keväisiin vasotusalueisiin. Poronhoito perustuu poron ja ihmisen yhteiseen vuotuisaikakiertoon ja järjestelmä on hioutunut sellaiseksi, että se mahdollistaa poron mahdollisimman luonnonmukaisen käyttäytymisen. Saamelaisporonhoito on selkeästi kulttuurinen elinkeino, jossa erityisen tärkeää on kulttuurin ja elämäntavan siirtäminen sukupolvelta toiselle.

Kaivoslain (621/11) 1 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan laissa tarkoitettu toiminta sovitetaan yhteen saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella siten, että saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana turvataan. Yhteensovittamisessa otetaan huomioon myös, mitä kolttalaissa (253/1995) säädetään kolttaväestön ja -alueen elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien edistämisestä sekä kolttakulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä.

Kaivoslain 50 §:ssä säädetään luvan myöntämisen esteistä saamelaisten kotiseutualueella, kolttaluonnotalueella ja erityisellä poronhoitoalueella. Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhtontalupaa ei saa myöntää, jos luvan mukainen toiminta:

- 1) yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisten kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria;
- 2) heikentäisi olennaisesti kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja kolttaluonnotalueella;
- 3) aiheuttaisi erityisellä poronhoitoalueella huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Lupa voidaan kuitenkin myöntää kaivoslain 50 §:n 1 momentissa tarkoitettusta esteestä huolimatta, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksin (kaivoslain 50 §:n 2 mom.). Perustuslakivaliokunta on katsonut (PeVL 32/2010 vp), että kaivoslain kaltaisen sääntelyn yhteydessä esimerkiksi lupasääntelyn hyväksyttävyyttä ja oikeasuhtaisuutta voidaan arvioida vain suhteellisen yleisellä tasolla, minkä vuoksi tärkeäksi muodostuu se, että perusoikeusnäkökohdat ja perusoikeuksien rajoitusedellytykset otetaan huomioon lain soveltamisvaiheessa, etenkin päätettäessä laissa tarkoitettujen lupien myöntämisestä ja lupamääräysten sisällöstä. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan, tässä tapauksessa Tukesin, on turvattava perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Perusoikeussääntelyn tarkoituksena on yksilön vapauspiirin suojaaminen valtiovallan, muun julkisen toiminnan ja yksityisen oikeussubjektin viranomaistoimintaan rinnastettavan toiminnan taholta tulevilta

puuttumisilta (HE 44/2003 vp ja PeVM 25/1994 vp). Tukesin on huolehdittava siitä, että asian käsittelyssä toteutuu kaivoslain edellytykset sekä perustuslakivaliokunnan edellyttämä perusoikeusmyönteinen kanta.

Kullanhuuhdontalupa-alue sijaitsee saamelaiskäräjälain 4 §:ssä tarkoitettulla saamelaisten kotiseutu-alueella. Alue kuuluu poronhoitolain (848/1990) 2.2 §:n erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettuun alueeseen ja on Sallivaaran paliskunnan alueella. Erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Valtaus sijaitsee Sallivaaran paliskunnassa, jonka korkein sallittu poromäärä on 7 500. Sallivaaran paliskunta sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella, jossa poroilla on vapaa laidunoikeus. Vapaa laidunnusoikeus on edellytys kannattavalle poronhoidolle. Se on tarkoitettu ja tunnustettu pysyväksi oikeudeksi. Se on turvattu lain tasoisella säädöksellä (PHL 3 §). Se tarkoittaa laidunnusoikeutta, poikkeukset on lueteltu laissa. Vapaa laidunnusoikeus on alueen käyttöoikeus.

Saamelaiskäräjät on ollut yhteydessä 14.5.2013 Sallivaaran paliskunnan poroisäntään, Nils-Heikki Näkkäläjärveen ja on saanut tiedon, että paliskunta vastustaa kys. kullanhuuhdontalupahakemusta (HL2012:0099). Sallivaaran paliskunnan hallitus on käsitellyt 6.5.2013 kullanhuuhdontalupahakemusta. Kullanhuuhdontalupa-alue sijaitsee Sallivaaran paliskunnan tärkeimmän porojen jutokeinon eli kuljetusreitit välittömässä läheisyydessä. Kaiken lisäksi kullanhuuhdontalupa-alue ulottuu paliskunnan laidunkiertoaidan molemmille puolille. Vaarana on, että porot voivat päästä väärälle puolen laidunkiertoaitaa.

Paliskunta on rakentanut 1980-luvulla laidunkiertoaidan, joka erottaa paliskunnan kesä- ja talvilaitumet toisistaan. Laidunkiertoaita toimii myös ohjausaitana vaikeakulkuisen Lemmenjoen kanjonin yli kuljetettaessa poroja erotusta varten. Ilman kyseistä laidunkiertoaitaa porot olisi kuljetettava kiertäen ympäri Lemmenjoen yläjuoksun. Tämä kuljetusreitti olisi erittäin pitkä ja raskas poroille. Matka jouduttaisiin tekemään yhden päivän aikana, jotta tokka pysyisi kasassa ja että ne saataisiin yhtenä tokkana Hirvassalmen erotusaitaan asti.

Ko. laidunkiertoaita on myös yhteydessä Suomen ja Norjan valtakuntien väliseen poroesteaitaan ja itäpäässä Hirvassalmen erotusaitaan. Aita on peruskorjattu 2000-luvun alussa. Paliskunta rakensi aidan myös toiselle puolelle vuonna 2004, jotta porotokot eivät pääsisi hajoamaan niitä kuljetettaessa vaikeakulkuisissa kurumaisissa maastoissa. Tämä kahdesta aidasta muodostunut siula on toiminut erittäin hyvin ja on mahdollistanut Sallivaaran paliskunnan poroerotusten toteuttamisen aikaisin syksyllä, jolloin myös porot ovat hyväkuntoisia ja painavia. Siula on johdinaita, joka on kapea, molemmilta laidoilta aidattu ohjausaita. Kyseistä siulaa pitkin kuljetaan kaikki Sallivaaran paliskunnan porotokat

syksyllä ja talvella Hirvassalmelle poroero-tusaitaan. Hirvassalmi on Sallivaaran paliskunnan tärkein poroerotuspaikka. Siellä pidetään kesäisin myös vasamerkityksiä.

Kyseininen kullanhuuhtontalupa-alue toteutuessaan estäisi kokonaan paliskunnan siulan käytön ja samalla vaikeuttaisi paliskunnan poronhoitotöitä tuoden lisäkustannuksia. Kullankaivu suunnitellulle valtaukselle tuo kielteisiä vaikutuksia koko alueen poronhoidolle muuttaen laidunkiertojärjestelmä, poronhoidon vuotuistöitä ja lisäksi poronhoitajien kustannuksia. Kullankaivu poropaimennuskämpän pihassa eli välittömässä läheisyydessä tulee vaikuttamaan porokämpässä asumiseen ja käyttöön. Kullankaivu tulee vaikuttamaan käytettävän juomaveden laatuun ja mahdollisesti myös pilaa sen. Ojasta haetaan myös pesuvesi saunaan. Lisääntynyt kullankaivu alueella lisää myös porokuolemia. Jyrkkäreunaiset kaivukuopat vesistöissä ja sen läheisyydessä lisäävät porojen, erityisesti vasojen, hukkumisia ja putoamisia kuoppiin. Kaivukuoppien "liputtaminen" on johtanut kullankaivualueilla useiden porojen hirttäytymiseen. Poronhoitajille kuopat ovat myös turvallisuusriski. Peittämättömät ja avoimet kuopat ovat vaarallisia liikuttaessa mönkijöillä, moottorikelkoilla ja jalkaisin. Merkitsemättömät kuopat voivat olla vaarallisia myös talvisin ja erityisesti keväisin, mikäli kuoppia ei ole merkitty huolellisesti maastoon. Kaivoslain (621/11) 45 §:n mukaan kullanhuuhtontalupa myönnetään, jos hakija osoittaa, että tässä laissa säädetty edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Lupa voidaan kuitenkin tässä laissa säädetystä esteestä huolimatta myöntää, jos este on mahdollista poistaa lupamääräyksillä tai pienentämällä alueen kokoa.

Kaivoslain 50 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kullanhuuhtontalupaa ei saa myöntää, jos luvan-mukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa olennaisesti heikentäisi saamelaisen kotiseutualueella edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Saamelaiskäräjien tekemän selvityksen perusteella lupaa ei tule myöntää kaivoslain § 50 nojalla.

Kaivoslaki edellyttää, että lupahakemuksen käsittelyssä huomioidaan saamelaisen alkuperäiskansa-oikeuksien toteutuminen. Perustuslakivaliokunta on katsonut lausunnossaan (PeVL 32/2010 vp) kaivoslain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 273/2009 vp) johdosta, että kyseessä olevan kaivoslain 50 §:n säännökset takaavat perustuslain 17 §:n 3 momentissa ja YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan yleissopimuksen (SopS 7-8/1976, KP-sopimus) 27 artiklassa turvattuja saamelaisen oikeuksia kieleen ja kulttuuriin (mm. poronhoitoon). Perustuslakivaliokunta (PeVL 32/2010 vp) on edellyttänyt, että kaivoslain 50 §:n 1 momentissa määrättyä olennaisuuskriteereitä tulkitaan ja sovelletaan perusoikeusmyönteisellä tavalla ja ottaen huomioon YK:n ihmisoikeuskomitean KP-sopimuksen 27 artiklaa koskevan ratkaisukäytännön. Tukesin tulee hakemuksen käsittelyn yhteydessä huomioida KP-sopimuksen 27 artiklaa koskeva käytäntö ja selvittää hakemuksen vaikutukset YK:n ihmisoikeuskomitean ratkaisukäytännön mukaisesti.

KP-sopimuksen 27 artiklan mukaan niissä valtioissa, joissa on kansallisia, uskonnollisia tai kielellisiä vähemmistöjä, tällaisiin vähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan, tunnustaa ja harjoittaa omaa uskontoaan tai käyttää omaa kieltään. Artikla turvaa saamelaisten oikeuden nauttia yhdessä ryhmänsä kanssa omaa kulttuuristaan. Ihmisoikeuskomitea on KP-sopimuksen 27 artiklan tulkinnan osalta katsonut, että säännöksessä tarkoitettua kieltämistä voi olla esimerkiksi sellainen maan tai luonnonvarojen kilpaileva käyttö, joka estää alkuperäiskansojen elinkeinojen menestymisen alueella.

Tukesin on arvioitava kullanhuuhdontahakemuksen vaikutukset suhteessa seuraaviin YK:n ihmisoikeuskomitean päätöksiin:

-Saamelaisten perinteinen elämänmuoto: saamelaiselle yhdessä ryhmänsä kanssa tulee turvata heidän perinteinen elämänmuotonsa elinkeinojen harjoittajana (Ilmari Länsman et al. vs. Suomen valtio, 1992). Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan luvan myöntäminen uhkasi alueen saamelaisporonhoitajien perinteistä elämänmuotoa, koska luvan mukainen toiminta edellyttäisi poronhoitajien muuttavan porotyökäytänteitään, porojen vuotuiskiertojärjestelmää ja vuotuistapahtumia.

-Saamelaisten perinteisten elinkeinojen modernit muodot: ihmisoikeuskomitea on vahvistanut sen, että KP-sopimuksen 27 artiklan tarkoittama kulttuurin harjoittamisen suoja koskee saamelaisten perinteisiä elinkeinoja, mutta myös näiden ammattien moderneja muotoja (Ilmari Länsman et al. vs. Suomen valtio, 1992).

-Saamelaisten perinteisten elinkeinojen kannattavuus: ihmisoikeuskomitea on kiinnittänyt Suomen valtion huomiota tapauksessa Ilmari Länsman et al. vastaan Suomen valtio, 1992, muun ohella siihen, että saamelaisyhteisön tulee pysyä elinvoimaisena myös tulevaisuuteen nähden. Vain saamelaisten kannattava perinteisten elinkeinojen harjoittaminen pitää saamelaisyhteisön elinvoimaisena. Pääväestön taloudelliset edut eivät saa uhata saamelaiskulttuurin harjoittamista.

-Aikaisempien toimenpiteiden vaikutus: myös alueella aikaisempien toimenpiteiden vaikutukset tulee ottaa kumulatiivisesti huomioon arvioitaessa vireillä olevan hankkeen vaikutuksia saamelaisten kulttuurinsa harjoittamisen mahdollisuuksiin (Äärelä ym. vs. Suomi, 1997). Tässä yhteydessä tulee huomioida alueella tapahtuvan ja aikaisemmin tapahtuneen koneellisen kullankaivutoiminnan vaikutukset saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon.

Hakemuksen käsittelyn yhteydessä tulee selvittää kullankaivutoiminnan vaikutukset koko Sallivaaran paliskunnan poronhoitoon.

Saamelaiskäräjät pyytää huomioimaan, että suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä valtion viranomaisen on neuvoteltava asian-omaisen paliskunnan edustajan kanssa (PHL 53 §). Sallivaaran paliskunta on pyytänyt poronhoitolain 53 § mukaista neuvottelua.

Asiasta on järjestettävä myös saamelaiskäräjälain 9 §:n mukaiset neuvottelut ennen päätöksen antamista.

Saamelaiskäräjät vastustaa hakemuksen mukaisia rakennuksien rakentamisia kullanhuuhdentalupa-alueelle. Suunniteltu toiminta ei vaikuta ammattimaiselta kullankaivulta, joka ei näin ollen vaadi kaivoslain 26 §:n mukaisia rakennelmia. Rakentaminen kullanhuuhdonta-alueella on kielletty.

Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan valtaus tulee aiheuttamaan olennaista ja pysyvää haittaa alueen saamelaisporonhoidolle. Saamelaiskäräjät vastustaa kullanhuuhdentaluvan myöntämistä edellä esitetyin perusteluin.

6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Sallivaaran paliskunnalle 11.11.2015
Sallivaaran paliskunnan lausunto 25.1.2016

Sallivaaran paliskunnalle on varattu mahdollisuus ottaa kantaa otsikossa mainittuihin kullanhuuhdentalupahakemuksiin. Kyseiset hakemukset ovat olleet edellisen kerran lausuttavana vuonna 2013 ja olemme lähettäneet toukokuussa 2013 lausuntomme molemmista kullanhuuhdentalupahakemuksista. Sallivaaran paliskunnan kanta kyseisiin lupahakemuksiin ei ole muuttunut aikaisemmasta vaan kantamme on yhä sama eli vastustamme hyväksyä diaarinumero HL2012:0099 sekä HL2012:0101 kullanhuuhdentalupahakemuksia. Pyydämme että ellei mitään muuta mahdollisuutta ole, asiasta järjestetään poronhoitolain 53§ mukainen neuvottelu.

7) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 11.11.2015
Metsähallituksen lausunto 24.11.2016

Metsähallitus on antanut jo 15.4.2013 lausunnon Tukesille kyseisestä Juha-Pekka Saarisen ym. kullanhuuhdentalupahakemuksesta HL20 12:0099. Lisäyksenä aiemmin antamaansa lausuntoon Metsähallitus toteaa, että hakemusalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee aikanaan TE-keskuksen Sallivaaran paliskunnalle myöntämä porotilalain mukainen paimentopaikka rakennuksineen. Lähimmälle merkitylle retkeilyreitille on matkaa yli kilometri ja Morgamojan autiotuvalle noin kaksi kilometriä.

Kulttuuriperinnön osalta Metsähallitus muuttaa aiemmin antamaansa lausuntoa seuraavasti: Alueella on hakijan mukaan vanha padon jäännös ja merkkejä aikaisemmasta kullan koehuuhdonnasta. V. 1978 Kultamuseon tekemän kartoituksen mukaan alueella tai sen välittömässä läheisyydessä on lisäksi kahden vanhan kultakämpän, niilin ja kellarikuoppien

jäännöksiä sekä erilaisia vanhoja kullankaivuun liittyviä kaivantojaja maarakenteita. V. 1991 kartoituksessa ainakin kämppien jäännökset olivat vielä havaittavissa. Kohteiden nykytila ei ole tiedossa. Kohteet tulee ottaa alueen maankäytössä huomioon kultahistoriaan liittyvinä kulttuuriperintökohteina.

Alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä ei tunneta muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäännöksiä. Muinaismuistolain suojaamat kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty.

Alue on osa valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (Repokairan ja Lemmenjoen alueen saamelaisasutus ja kullankaivajayhdyskunta). Pohjois-Lapin maakuntakaavassa alue on merkitty Lemmenjoen kulta-alueeksi (ma 5934), johon kuuluu useita kullankaivunhistoriaan liittyviä kulttuuriperintökohteita. Kaavassa suojellut rakennukset tai rakennelmat sijaitsevat luvassa käsiteltävän alueen ulkopuolella.

Lausuntopyynnössään Tukes pyysi samalla kaivoslain 38 §:n nojalla myös Metsähallituksen perusteltua näkemystä alueen hallinnasta vastaavana viranomaisena hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksesta saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään ja kulttuuriaan huomioiden alueen läheisyydessä olevat muut vastaavat luvat ja muut maankäyttömuodot.

Hallituksen esityksessä kaivosiaista todetaan, että arvioinnissa olisi lähinnä tarpeen kiinnittää huomiota saamelaiskulttuurin kannalta tärkeänä pidettävään poronhoitoon kohdistuviin vaikutuksiin.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä 4. helmikuuta 2015 (taltionumero 275, Saamelaiskäräjien valitus ympäristölupa-asiassa, joka koski koneellista kullankaivua) todetaan seuraavasti: "Nyt puheena olevassa asiassa on kysymys pienessä mittakaavassa tapahtuvasta kullankaivusta alueella, jota käytetään tähän tarkoitukseen vain osa vuotta ja silloinkin tiukkojen lupamääräysten puitteissa. Sanotulla toiminnalla ei aiheuteta haittaa saamelaiskulttuurille ja vaikutukset saamelaisten perinteiselle elinkeinolle, kuten poronhoidolle, kalastukselle, metsästykselle tai ympäröivälle luonnolle jäävät hyvin paikalliseksi."

Saamisen ym. kullanhuuhdantalupahakemuksen osalta Metsähallitus viittaa edellä mainittuun

korkeimman hallinto-oikeuden koneellista kullankaivua koskevaan päätökseen ja korostaa, että Saarisen ym. hakemus HL2012:0099 koskee lapiokaivua.

Metsähallitus toteaa kuitenkin, että kaikkien Sallivaaran paliskunnan alueella olevien kullanhuuhdonta-alueiden yhteisvaikutuksia saamelaiskulttuurin harjoittamiselle Metsähallituksen luontopalvelut ei osaa arvioida.

8) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 11.11.2015
Saamelaiskäräjien lausunto 14.12.2015

Tukes on pyytänyt Saamelaiskäräjiä selvittämään otsikon mukaisesta hakemuksen mukaisesta toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan, harkitsemaan mahdollisten haittojen vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä ottamaan kantaa saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:n säädettyjen neuvottelujen tarpeellisuuteen. Hakemuksessa tarkoitettu alue sijaitsee Sallivaaran paliskunnan alueella. Hakijan tarkoituksena on harjoittaa kullan lapiokaivua ja koneellista kaivua.

Korkein hallinto-oikeus (KHO) on vuosikirjapaatoksessaan KHO:2014:111 (Dnro 2371/1/13 ja 2466/1/13, annettu 25.6.2014) linjannut, että kaivoslain 38:n 1 momentissa tarkoitettujen, saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana koskevien vaikutusten selvittäminen on Tukesin, ei Saamelaiskäräjien vastuulla.

Saamelaiskäräjät toteaa, että sille ei ole edellytyksiä antaa pyydettyä selvitystä, koska saamelaiskäräjille ei ole selvityksen antamista varten toimitettu kaikilta osin selkeää ja kattavaa aineistoa saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana mahdollisesti häiritsevistä alueiden käyttömuodoista hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä. Saamelaiskäräjillä ei ole siten käytettävissään kaikilta osin riittäviä selvityksiä lausunnon antamiseksi. Tukes ei ole kyseistä kullanhuuhdontalupahakemusta koskevassa lausuntopyynnössään arvioinut luvan mukaisen toiminnan vaikutuksia saamelaiskulttuuriin riittävässä laajuudessa ja riittävän yksilöidysti. Tukes on ilmoittanut selvityspyynnön liitteessä kullanhuuhdontaan oikeuttavien lupien ja hakemusten määrän sekä luetellut muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot (varsin suppeasti ja yleisluonteisesti) hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä, mutta ei ole arvioinut näiden yhteisvaikutusta saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin. Tukes ei ole myöskään tarkastellut edellä kuvattuja toimintoja ja niiden vaikutuksia saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin koko paliskunnan laajuudessa. Arvioinnissaan Tukes on pidättäytynyt tarkastelemaan kullanhuuhdontaan oikeuttavien lupien ja hakemusten määrän sekä luetellut muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot vain hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen välittömässä läheisyydessä (2 km). Saamelainen poronhoito perustuu laidunkiertoon ja porojen vapaaseen laiduntamiseen. Tämän vuoksi tarkastelu tulisi ulottaa paljon laajemmalle alueelle sillä yksittäiset toiminnot ja häiriötekijät vaikuttavat paliskunnan koko

laidunkiertojärjestelmään. Arvioinnissa tulisi ottaa huomioon ainakin kaikkien näiden toimintojen vaikutukset porojen kulku- ja kuljetusreitteihin sekä vaikutukset mm. porojen laidunnusrauhaan. Edelleen tässä arvioinnissa tulisi selvittää alueen mahdolliset erityiset merkitykset Sallivaaran paliskunnan poronhoidolle erityisesti, kun alueen läpi kulkee paliskunnan laidunkiertoaiteita ja alueen pohjoispuolella on poroerotusaita. Tukes ei myöskään ole toimittanut saamelaiskäräjille Sallivaaran paliskunnan lausuntoa hakemuksesta.

Hakemusalueen lähiseudun kullanhuuhton ja alueiden muiden käyttömuotojen vesistövaikutukset tulisi myös arvioida ensinnäkin Morgamojan vesistöalueen osalta ja toisekseen koko Lemmenjoen vesistöalueen osalta, sillä vesistövaikutukset voivat virtaavissa vesissä ulottua hyvin laajalle alueelle. Tukes ei myöskään ole toimittanut saamelaiskäräjille vesialueen omistajan ja kalatalousviranomaisen (Lapin ELY-keskus) ja Inarin kalastusalueen lausuntoa hakemuksesta. Korkein hallinto-oikeus on linjannut edellä mainitussa vuosikirjaratkaisussaan, että "[k]aivoslain 38 §:n 1 momentissa mainitut tahot, kuten Saamelaiskäräjät, eivät voi estää lupa-asian ratkaisemista jäämällä passiivisiksi. Säänöksessä mainittujen tahojen jäädessä passiivisiksi selvitysvastuu jää Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston on joka tapauksessa selvitettävä kaivoslain 38 §:n 1 momentissa tarkoitetut vaikutukset saamelaisten oikeuksiin alkuperäiskansana riippumatta siitä, onko Saamelaiskäräjät osallistunut yhteistyömenettelyyn." (KHO:2014:111: 29.)

Tukesin Saamelaiskäräjille toimittama lausuntopyyntö ei vastaa Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan KHO:n vuosikirjapaatoksen linjausta. Lausuntopyyntö on pääosin samanlainen asiasisällöltään ja sanamuodoltaan kuin Tukesin ennen vuosikirjapaatosta toimittamat lausuntopyynnöt. Tukesin tulkinta kaivoslain toimeenpanosta saamelaisten kotiseutualueen lupaharkinnassa ei Saamelaiskäräjien mielestä vastaa KHO:n asettamaa linjausta. Myös Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on päätöksessään koskien kaivoslain (621/2011) mukaista kullanhuuhtonalupaa (annettu 22.5.2015, päätösnumero 15/0184/1) todennut seuraavaa:

"Asiassa on riidatonta, että saamelaiskäräjillä ei ole ollut käytettävissään kaivoslain 34 §:n 2 momentin 2 ja 6 kohdassa tarkoitettua riittävää aineistoa kullanhuuhtonaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvien vaikutusten arvioimiseksi kaivoslain 38 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla. Viimeksi mainittuun lainkohtaan perustuvan selvitysvastuun nojalla Tukesin olisi ennen ratkaisun tekemistä tullut varmistaa, että mainitussa pykälässä tarkoitettuja vaikutuksia on asianmukaisella tavalla selvitetty ja arvioitu. Tähän nähden hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian Tukesille uudelleen käsiteltäväksi. Tukesin on luparatkaisunsa perusteluissa hallintolain 44 ja 45 §:ien säännökset huomioon ottaen tuotava esille kaivoslain 38 §:n 1 momentissa tarkoitettua selvityksen merkitys lain 50 §:ssä tarkoitettua lupaharkinnan kannalta."

Tukesin tulee selvittää kaivoslain 38 §:n mukaisesti kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Vasta kyseisen selvityksen laatimisen jälkeen tulee Tukesin pyytää Saamelaiskäräjiltä, ja kolttala-alueella lisäksi Kolttien kyläkokoukselta, kaivoslain mukainen lausunto sekä järjestää tarvittavat neuvottelut. Kyseinen selvitys tulee saattaa Saamelaiskäräjien ja Kolttien kyläkokouksen tietoon lausuntopyynnön yhteydessä. Selvityksen yhteydessä tulee toimittaa myös viranomaisten ja paliskuntien lausunnot Saamelaiskäräjien ja Kolttien kyläkokouksen tietoon. Saamelaiskäräjät on toistuvasti esittänyt, että Tukes laatisi yhteistyössä Saamelaiskäräjien, Kolttien kyläkokouksen, ao. viranomaisten ja saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien kanssa menettelyohjesaannot, joissa sovitaan kaivoslain 38 §:n edellyttämistä menettelytavoista, yhteistyöstä ja vaikutusten arviointien tekemisestä saamelaisten kotiseutualueelle kohdistuvien hakemusten osalta.

Vaikka Tukes ei ole ottanut Saamelaiskäräjien esitystä asianmukaisesti huomioon kaivoslain saamelaisiakoskevien velvoitteiden toteutumisen edistämiseksi saamelaisten kotiseutualueen lupaharkinnassa, on Saamelaiskäräjät nykyisen tilanteen ratkaisemiseksi aloittanut asiaa koskevat neuvottelut Kolttien kyläkokouksen ja saamelaisten kotiseutualueen paliskuntien kanssa. Nykyinen tilanne, jossa Tukes myöntää lähes poikkeuksetta kaivoslain mukaiset kullanhuuhdontaluvat ilman, että se olisi arvioinut lain edellyttämällä tavalla luvanmukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksiin, on kestävä ja vaarantaa saamelaisen kulttuurin jatkuvuuden. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan on selvää, että uusia selvitys- ja lausuntopyyntöjä ei tule lähettää eikä lupapaatoksia tehdä saamelaisten kotiseutualueen osalta ennen kuin yhteisistä menettelytavoista saamelaisten kotiseutualueella on sovittu ja Tukesin lupaharkintakäytäntö vastaa kaivoslain ja KHO:n yllä viitatusen ennakkotapauksen vaatimuksia. Tukesin lupaharkintakäytäntö ei vastaa kaivoslain ja KHO:n yllä viitatusen ennakkotapauksen vaatimuksia eikä arviota luvan mukaisen toiminnan vaikutuksista saamelaiskulttuurille ole tehty. Näin ollen Saamelaiskäräjät ei pysty tässä vaiheessa antamaan näkemystään lausuttavana olevista kullanhuuhdontalupahakemuksista.

Lupahakemuksia ei voida ratkaista ennen kuin kaivoslain mukaiset selvitykset ja vuorovaikutusmenettelyt on tehty.

Hakijan selitys

Hakijan selitys 16.4.2016:

Lähtökohtaisesti pyrimme jo kullanhuuhdontalupaa tehdessämme ottamaan mahdollisimman laajasti huomioon eri osapuolet, alkuperäisväestön sekä heidän kulttuurinsa, poronhoidon, luonnon, turvallisuuden ym. seikat, kuten hakemuksestamme voi todeta.

Haettava alue sijaitsee keskeisellä alueella, keskellä kullanhuuhdonta-alueetta Lemmenjoen kansallispuistossa,

Aluetta ei ole tarkoitus ainakaan vielä pienentää, projektin edistyessä ja sitten tekemiemme havaintojen ja tulosten perusteella arvioidaan koko hanketta uudestaan ja toimitaan sen mukaan tehden tarpeellisia muutoksia.

Luonnollisestikaan koko alueella ei harjoiteta kaivuutoimintaa, mutta tutkimustoimintaa kylläkin. Tarpeettomat alueet tarkoitetaan poistaa luvasta vasta tutkimusten jälkeen. (kullanhuuhdontaluvan muuttaminen). Muutenkin tarkoituksena edetä järjestelmällisesti kaivaen, mahdollisimman vähän maata siirtäen ja muokaten, samalla maisemoiden kaivuun jälkiä mahdollisimman alkuperäiseen kuntoon. Lapiokaivuutoiminta on kuitenkin suhteellisen pienimuotoista verrattuna konekaivuuseen. Kumulatiiviset vaikutukset poronhoidolle tulevat olemaan vähäiset omalta osaltamme. Olemme ottaneet hakemukseen mukaan tasavertaiseksi hakijaksi saamelaisen poronhoitajan joka varmistaa että poronhoidolle tapahtuu mahdollisimman vähän haittaa. Sekä hän toimii yhdyshenkilönä paliskunnan ja meidän välillä.

Häiriötekijöiden minimointi, kaivuu-aika pääasiallisesti silloin kun alueella ei ole poronhoitotöitä. Maisemointia suoritetaan säännöllisesti kaivuun edetessä. Jos on tarpeellista poronhoidollisesti keskeyttää kaivuu, siitä sovittaneen tapauskohtaisesti, tai itse maalaisjärjellä huomatun keskeytyksen olevan tarpeellista.

Kullanhuuhdonta ei suoriteta kämpän pihassa, (lupa-alue ei ylety kämpän pihaan, vaan rajoittuu ojan reunaan). Kaivua suoritetaan kesäkautena, kun kämpä ei muutenkaan ole asumiskäytössä, muuten kuin satunnaisesti.

Paliskunnan laidunkiertoa kulkee haetun alueen läpi. Aitaan ei ole tarkoitus koskea, saati katkaista sitä. Aidan laitaan sekä muutoinkin huuhdottavalle alueelle jätetään tarpeeksi turvallista liikkumatilaa.

Tarvittaessa neuvottelu paliskunnan kanssa mahdollisen veräjän rakentamisesta, omalla kustannuksella.

Saunarakennuksen vastapäätä olevan Morgam-ojan välittömässä läheisyydessä eteläpuolella oleva penkka on todennäköisesti joskus kaivettu- kasvaa ruohoa, tasainen maapohja, ei vanhaa kasvillisuutta-katajat esim. Yläpuolella ojaa jonkinmoinen padon jäännös kivistä ja kunnasta rakennettu. Paliskunnan talousvesimontun kohdalla kaivettua pohjakallion sälettä näkyvillä.

Kaivu on tarkoitus aloittaa länsipuolelta aitaa ojanvarren penkalla. Rakentaen saostus- ja lietealtaat, ettei maa-aines pääse huuhtoutumaan Morgam-ojan pääuomaan, pilaten sen juomakelpoisuuden ja haitaten alapuolista vesistöä samentamalla sitä, sekä tuomalla ylimääräisiä mineraaleja ja ravinteita siihen. Näin myös paliskunnan porokämpän sekä meidän oman puhtaan veden saanti turvataan.

Kaivuuseen tarvittavat välineet ja laitteet kerätään syksyllä ennen ettotöitä/jutamista pois huuhdonta-alueelta, siirtäen ne aidan toiselle puolelle (itäpuoli) talvivarastointipaikkaan tai kuinka mahdollisesti yhdessä poronomistajien kanssa sovitaan.

Porojen kokoamisen aikaan syksyllä ei enää kaiveta, eikä talvella. Näin kaivuuseen tarvittavat välineet/laitteet eivät estä, eivätkä häiritse porojen kuljetusta alueella. Kaivannot luonnollisesti luiskattu loiviksi ja mahdollisesti merkattu muovinauhalla, (mahdolliset vaaralliset paikat, -muovinauha ei aiheuta porojen hirttymisiä). Pohjakallio monin paikoin pinnassa näkyvillä, näinollen ei pitäisi tulla syviä monttujakaan, jotka voivat olla vaaraksi putoamisille kaivuukauden aikana taikka sen jälkeisenä aikana.

Myös leirin perustaminen aidan itäpuolelle mahdollista, pois silmien alta, myös meluhaitta esim. (aggregaatti). (aikaisemmin leiripaikka suunnitelmassa aidan länsipuolella kuivassa uomassa). Paliskunnan porokämpällä ei juurikaan poromiesten liikennettä kesäaikana. Tietenkin otamme huomioon jos kämpällä joku yöpyy tai muuta toimintaa harjoittaa. Yleensä poromiehet ovat tuttuja.

Porojakaan emme ole huomanneet kesäaikana, lukuunottamatta muutamaa hirvasta. Muutenkin olemme valmiita auttamaan poronomistajia esim. poronhoitotyössään, korjaustöissä, ym. tehtävissä mahdollisuuksien mukaan. Eli olemme halukkaita yhteistyöhön.

Luvan hakija ollut itsekin rakentamassa paliskunnan saunarakennusta ja korjaamassa kyseistä laidunkiertoa. Äidillä on vielä merkissä neljä poroa sallivaaran paliskunnassa, ollessaan nyt eläkkeellä.

Olemme valmiita myös ottamaan joka syksyisen koululaisryhmän vastaan ja näyttämään kullanhuuhtontaa ja antamaan mahdollisuuden heidän myös itse kokeilla huuhtontaa.

Tavoitteena oli ensimmäisenä kesänä käsitellä minimissään 30-60m³ kultapitoista maata.

KP-sopimus Artikla 27- tarkoituksemme ei ole estää/haitata tai muutenkaan kieltää saamelaisia harjoittamasta omaa kulttuuriaan ja kieltään sekä uskontoaan yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa. Mielestämme ja tekemiemme puolueettomien poronomistajien haastattelujen perusteella maan ja luonnonvarojen kilpaileva käyttö ei aiheuta huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Matkailu, majoitustoiminta, venekuljetukset ym. palvelut joita harjoittavat lähinnä paikalliset saamelaiset, tuovat lisäarvoa koko Inarin kunnan alueelle. Kullankaivajat ystävineen tuovat myös volyymiä palveluiden ostoon.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 500 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1302/2010), muutettuna (779/2011)

Maksuasetuksen mukaan myönteisestä ja kielteisestä päätöksestä peritään samansuuruinen maksu.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille ja paliskunnalle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1302/2010), muutettuna (779/2011)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Pasi Molkoselkä, puh. 029 5052 133, etunimi.sukunimi@tukes.fi

/

Terho Liikamaa
Ryhmäpäällikkö

Pasi Molkoselkä
Ylitarkastaja

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus
Liite 2. Kartta hakemusalueesta (1:10 000)

TIEDOKSI

Inarin kunta
Lapin ELY-keskus
Metsähallitus
Saamelaiskäräjät
Sallivaaran paliskunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 250 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

